

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA
mint felülvizsgálati bíróság

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Sz. E. pártfogó ügyvéd által képviselt **P. I. felperesnek** a dr. O. V. S. ügyvéd által képviselt **Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete /1013 Budapest, Krisztina krt 39./ alperes** ellen felügyeleti ügyben hozott határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perben a Fővárosi Bíróság 15.K.34.307/2004/17. számú jogerős ítélete ellen a felperes részéről 9. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem elbírálása folytán az alulírott napon megtartott tárgyaláson meghozta az alábbi

ítéletet:

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 15.K.34.307/2004/17. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a Legfelsőbb Bíróság a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen még az alperesnek **10.000 /tízezer/ forint felülvizsgálati eljárási költséget.**

A Legfelsőbb Bíróság dr. Sz. E. pártfogó ügyvéd munkadíját 6.000 /hatezer/ forintban állapítja meg, amelyet, és az 1.200 /egyezerkettőszáz/ forint általános forgalmi adót a Legfelsőbb Bíróság Költségvetési és Ellátási Főosztálya utal ki a pártfogó ügyvédnek.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

Az 1995. március 1-jén alakult XXX Szövetkezetet az alperes jogelődje 1995. október 16-án a pénzügyintézetekről és a pénzügyintézeti tevékenységekről szóló 1991. évi LXIX. törvény 4. § (1) bekezdésének h/ pontja 1. és 5. alpontjaiban, továbbá k/, m/—o/ pontjaiban felsorolt tevékenységek tekintetében felvette a pénzügyintézeti tevékenységet végző személyek nyilvántartásába.

Kfv.IV.37.112/2006.17. szám

A hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény /a továbbiakban: Hpt./ 232.§ (4) bekezdése értelmében az engedélyezett pénzügyi vállalkozások 1998. december 31-ig voltak kötelesek eleget tenni a Hp-ben előírt feltételeknek.

A törvényi előírásoknak meg nem felelő vállalkozás 1999. január 1-től kezdődően pénzügyi szolgáltatási tevékenységet nem végezhetett.

Az alperes 1999. február 26-án kelt határozatában azt állapította meg, hogy a szövetkezet 1999. január 1-től nem jogosult a Hpt. 3. § (1) bekezdésében felsorolt pénzügyi szolgáltatási tevékenység, valamint az értékpapírok forgalomba hozataláról, a befektetési szolgáltatásokról és az értékpapír-tőzsdéről szóló 1996. évi CXI törvény 4. § (1) bekezdésében felsorolt befektetési szolgáltatás, illetve (2) bekezdésében felsorolt kiegészítő befektetési szolgáltatás végzésére

A szövetkezet 1995-től 2004 tavaszáig végezte tevékenységét, amelynek keretében üzletrész adásvételi szerződéseket kötött, illetve tagi kölcsönként nevesíthető jogügyleteket bonyolított le.

A szövetkezettel szemben felszámolási eljárás indult, a felszámolásra kijelölt YYY Rt. 2004. szeptember 29-én kezdeményezte az alperes vizsgálatát jogosulatlan pénzügyi szolgáltatási tevékenység végzésének tárgyában.

Az alperes 2004. november 8-án kelt határozatában megállapította, hogy az XXX Szövetkezet „f.a.” üzletszerűen betét gyűjtése, és más visszafizetendő pénzeszköz - saját tőkét meghaladó mértékű - nyilvánosságtól történő elfogadása pénzügyi szolgáltatási tevékenységet folytatott az e tevékenységet jóváhagyó engedély nélkül.

Határozatában rögzítette, hogy az engedély nélküli pénzügyi szolgáltatási tevékenység folytatásának megállapítása okából büntetőeljárást kezdeményezett.

A határozattal szemben a felperes - mint az XXX Szövetkezet befektetője - keresetet terjesztett elő.

A Fővárosi Bíróság jogerős ítéletében a felperes keresetét elutasította.

Az ítélet indokolása szerint érdemben vizsgálta a felperes keresetőségi jogát, és az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény /a továbbiakban: Áe./ 3. § (3) bekezdése, 72. § (1) bekezdése, továbbá a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 1999. évi CXXIV. törvény /a továbbiakban; PSzÁF tv./ 4. § (3) bekezdése, valamint a Pp. 327. § (1)

Kfv.IV.37.112/2006.17. szám

bekezdése alapján megállapította, hogy amennyiben nem a közigazgatási eljárásban ügyfélként résztvevő személy él keresetindítási jogosultságával, külön vizsgálat tárgyát képezi közvetlen érdekeltiségének fennállta.

A Legfelsőbb Bíróság 2/2004. KJE számú jogegységi határozatára utalva hangsúlyozta, hogy az ügyféli érintettségnek a közigazgatási határozattal összefüggésben kell fennállnia; csak az lehet ügyfél, akire a határozat rendelkezésének közvetlen kihatása van

Kiemelte, hogy az alperesi határozat az XXX Szövetkezet által végzett tevékenység felügyeleti minősítését tartalmazza, de nem foglalt állást az alperes a kisbefektetők - így a felperes - magatartásának jogszerűsége kérdésében

A felügyeleti eljárásban a szövetkezet és az alperes között jött létre közigazgatási jogviszony, az alperesi határozat kizárólag a szövetkezetre vonatkozóan tartalmaz rendelkezést, a határozat címzettje a szövetkezet

Az alperes határozatában a felperesre vonatkozóan semmilyen jogot vagy kötelezettséget nem állapított meg, az rá vonatkozó rendelkezést nem tartalmaz.

Hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság 2004/1027. számú elvi határozatára, amelynek értelmében a polgári jogi igény nem teremt kereshetőségi jogot. Kifejtette továbbá, hogy az alperes hatósági jogkörben hozott határozataival összefüggésben az alperessel szemben érvényesített kártérítési igénynek nem feltétele az alperes felügyeleti határozatának közigazgatási per keretében történő megtámadása. A felperes esetleges kártérítési igénye tehát a közigazgatási per szempontjából nem jelent közvetlen jogi érdeket.

Álláspontja szerint a kereshetőségi jog alapjául szolgáló törvényes érdeket konkrétan az adott közigazgatási jogviszonyban kell vizsgálni, ebben az összefüggésben pedig a felperesnek nem áll fenn kereshetőségi joga.

A felperes 9. sorszám alatt, pártfogó ügyvéd útján előterjesztett felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és a Fővárosi Bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte, előadva, hogy a jogerős ítélet ellentétes az Áe. 3. § (3) bekezdésében, 3. § (4) bekezdésében, a PSzÁF tv. 4. § (3) bekezdésében, illetve a Pp. 327. § (1) bekezdésében foglaltakkal, a kereshetőségi jog hiányának megállapítása ugyanis jogszabálysértő.

Hangsúlyozta, hogy a felperesnek - mint befektetőnek – az XXX Szövetkezet engedély nélkül végzett pénzügyi szolgáltatási tevékenységével jelentős anyagi

Kfv.IV.37.112/2006.17. szám

veszteséget okozott, ezért a felperesnek jogos érdeke fűződik ahhoz, hogy az alperes határozatának bírósági felülvizsgálatát kérje.

Véleménye szerint a felperesnek jogos érdeke fűződik ahhoz, hogy a bírósági felülvizsgálat során kiderüljön, az alperest, mint felügyeleti szervet terheli-e felelősség azért, mert határozatát nem megfelelően hozta meg, azaz abban nem rögzítette a szövetkezet jogosulatlan tevékenységének kezdő és végső időpontját, illetve - mert a szövetkezet tevékenységét 1995. és 2004. között nem ellenőrizte - nem korábban hozott határozatot

Az alperes ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte, kifejtve, hogy a felperes polgári jogi igénye a keresetőségi jog forrásául nem szolgálhat, az alperessel szemben közigazgatási perben kizárólag közigazgatási jogi igény érvényesíthető. Állította, hogy a felperesnek az adott közigazgatási jogviszonyban közvetlen érdekeltsége nincs.

Kiemelte, hogy az alperes felügyeleti határozatával a felperesre semmilyen jogot vagy kötelezettséget nem keletkeztetett, törvényes érdeket nem érintett, a felperes a pénzügyi intézménynek sem minősülő szövetkezettel szerződéses jogviszonyban állt, amelynek alapján a felügyeleti ügyben hozott határozat tekintetében keresetőségi jog nem illeti meg.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felperes azért támadta az alperes határozatát, mert - álláspontja szerint - azt korábban kellett volna meghoznia; másrészt sérelmezte, hogy nem állapította meg a jogosulatlan pénzügyi szolgáltatási tevékenység kezdő és végső időpontját.

Hangsúlyozta, hogy ha az alperes jóval korábban hozott volna hasonló tartalmú határozatot, a befektetőket károsodástól óvta volna meg. Kifogásolta továbbá, hogy a felügyeleti eljárás megindításáról az XXX Szövetkezet károsultjai nem értesülhettek.

Arra hivatkozott, hogy alapvető érdeke annak megállapítása, hogy befektetése jogszerű volt-e, vagy sem. A közigazgatási per befejezésével megnyíló kártérítési igénye közvetlen jogi érdekeltséget teremt.

A Legfelsőbb Bíróság hangsúlyozza, hogy a Fővárosi Bíróság - utalva a Legfelsőbb Bíróság eseti döntésére - helyesen fejtette ki, hogy a keresetőségi jog alapjául szolgáló törvényes érdeket mindig konkrétan az adott közigazgatási jogviszonyban kell vizsgálni.

Kfv.IV.37.112/2006.17. szám

A Legfelsőbb Bíróság Kfv. III.37.075/2005/5. számú eseti döntésében - amelyben megállapította, hogy a befolyásszerzésre vonatkozó rendelkezések miatt bíróság megfizetésére kötelező határozat ellen a részvényesnek nincs kereshetőségi joga - már kifejtette, hogy joggal való visszaéléshez vezetne számos közigazgatási eljárásban olyan személyek számára is keresetindítási jogot engedni, akik az alapul szolgáló közigazgatási ügyben közvetlen törvényes érdekeltséggel nem rendelkeznek, nem érintettek, a közigazgatási jogviszonynak nem alanyai, érintettségüket távoli - egyéb jogi úton is megvédhető - gazdasági, vagy más érdekekre alapozzák.

A kereshetőségi jog fennálltának, vagy hiányának megítélése során tehát nem mellőzhető annak vizsgálata, hogy a felperes milyen minőségben kéri a határozat bírósági felülvizsgálatát. A felperes keresetéből egyértelműen megállapítható, hogy a felügyeleti eljárás alá vont szövetkezet befektetőjeként kívánt jogot érvényesíteni.

A jogerős ítélet helyesen mutatott rá arra, hogy a befektetői minőséghez kapcsolódó esetleges kárigény nem jelent közvetlen jogi érdeket, tehát nem teremt kereshetőségi jogot.

A Fővárosi Bíróság helyesen fejtette ki, hogy a kártérítési igény érvényesítésének nem feltétele a felügyeleti határozat bírósági felülvizsgálatának, mint, jogorvoslatnak, az igénybevétele. Azt a keresetben hivatkozott körülményt, hogy a felperes befektetése jogszerű volt-e, vagy sem, a kártérítési bíróság hivatott vizsgálni és megállapítani. A pénzügyi felügyeleti eljárásban hozott határozat a pénzügyi szolgáltatási tevékenység fogalmi elemeinek vizsgálata alapján csak arra a megállapításra szorítkozhatott, hogy a szövetkezet tevékenysége engedély nélkül folytatott pénzügyi szolgáltatási tevékenységnek minősül-e, vagy sem. Az alperes eljárásának nem lehet célja és feladata a felperesi kárigény megalapozása tekintetben sem, hogy a szövetkezet jogsértő tevékenysége mely időszakban valósult meg.

A felügyeleti határozat bírósági felülvizsgálata során a Fővárosi Bíróság nem vizsgálhatta, hogy az alperest - mint felügyeleti szervet - terheli-e felelősség, a közigazgatási per érdeme csak a felügyeleti határozat jogszerűségének vizsgálatára irányulhat.

A kifejtettekre figyelemmel a jogerős ítélet helyes jogi álláspontra helyezkedett, amikor azt állapította meg, hogy a felperes a felügyeleti határozat bírósági felülvizsgálata iránti perben közvetlen törvényes érdekeltséggel nem bír; miután a felügyeleti határozat reá nézve semmilyen jogot vagy kötelezettséget nem keletkeztet, törvényes érdeket nem érint.

Kfv.IV.37.112/2006.17. szám

Ezért a Legfelsőbb Bíróság a keresetösségi jog hiányára alapított jogerős ítéletet a Pp 275. § (3) bekezdése alapján hatályban fenntartotta.

A Legfelsőbb Bíróság a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felperest az alperes felülvizsgálati perköltségének megfizetésére.

A pártfogó ügyvéd díjáról a Legfelsőbb Bíróság a 7/2002. (III. 30.) IM rendelet 5. § (3) bekezdése és a 2005. évi CLIII. törvény 61.§ (4) bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2006. december 6.

Dr. Buzinkay Zoltán sk. tanácselnök, Dr. Darák Péter sk. előadó bíró, Dr. Fekete Ildikó sk. bíró

A kiadmány hitelül